

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ստեփանյան Գ.Ս. – Բաքվի հայությունը և Սասունի 1904 թ. հերոսամարտը.....	3
Հակոբյան Վ.Ա. – Սպեցիֆիկների դիրքորոշումը հայ-թաթարական ընդհարումների ժամանակ (1905-1906 թթ.).....	10
Խաչատրյան Ա.Վ. – ՀՀ-ի և ԳԴՀ-ի միջև դիվանագիտական հարաբերությունների պատմությունից.....	16
Խաչատրյան Հ.Գ. – Սոցիալ-կրթական արժեքային կողմնորոշումը՝ հասարակության կերպափոխման գործոն.....	28
Կիրակոսյան Գ.Լ. – Արևելյան Հայաստանի դպրոցների և աշակերտների թվաքանակը XIX դ. 80-90-ական թթ.	37
Սարգսյան Ս.Թ. – 1885-1908 թթ. հայ ժողովրդի ազգային-ազատագրական պայքարը Արտակ Դարբինյանի գնահատմամբ.....	46
Սահակյան Ա.Գ. – Ակնի կազայի վարչաժողովրդագրական նկարագիրը (XIX դ. վերջ – XX դ. սկիզբ).....	57
Մանուկյան Հ.Դ. – Կապադովկյան հայերն ընդդեմ արիսականության և հայ եկեղեցու դիրքորոշումը.....	63
Եղիազարյան Ա.Ս. – Հաբիբ իբն Մասլամայի և Սալման իբն Ռաբիայի արշավանքները Հայաստան և այսրկովկասյան երկրներ.....	68
Վարդանյան Ն.Վ. – Քաղաքական կողմնորոշման ուսումնասիրման չափորոշիչները.....	78

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Դավթյան Գ.Ս. – Երեխաների քաղաքացիության հարցերի կարգավորումը ԽՍՀՄ և ՀՀ օրենսդրությամբ.....	86
Գյուրջյան Ա.Ս. – Գիտելիքների գործոնը հասարակության զարգացման մեջ	93
Ավետիսյան Կ.Մ. – Իրավունքի բնապատմական հիմքերի շուրջ.....	98

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Նուրիջանյան Գ.Գ. – Ռեկրեացիոն համակարգերի տարածքային կազմակերպման վրա ազդող գործոնները.....	103
---	-----

ԼԵԶՎԱԲԱՆԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ղազարյան Հ.Զ. – «Գլուխ» բաղադրիչով՝ մարդու մտավոր կարողությունն արտահայտող դարձվածքների իմաստային դաշտը.....	108
Հայրապետյան Ն.Լ. – Ռուսաց և հայոց լեզուների համակարգերի համադրման հիմնախնդիրները (ձևաբանություն)՝ ռուս ուղղագրության ուսուցման տեսակետից.....	121
Գլջյան Ա.Մ. – Բանասիրական ճշտում	128
Համբարձումյան Վ.Գ. – Գրական հայերենի հունաբան և լատինաբան տարբերակների փոխհարաբերության հարցի շուրջ.....	136

Շ ա հ ի ն յ ա ն Ա.Լ. – Անգլերենի բայական համակարգի որոշ առանձնահատկությունները հայերենից անգլերեն թարգմանության ժա- մանակ.....	150
--	-----

Բ ե ք ա ր յ ա ն Ա.Ա. – Հայկական դափնեպսակ Ջորջ Գ. Բայրոնին.....	156
---	-----

Մ կ ր տ չ յ ա ն Ա.Պ. – Մ. Շահինյանի վաղ շրջանի ստեղծագործության արձակը	169
---	-----

Կ ա ր ա պ ե տ յ ա ն Լ.Հ. – Հայ մանկապատանեկան գրականությունը XIX դ. վերջին տասնամյակներին և XX դ. սկզբին.....	178
--	-----

Շ ո լ ի ն յ ա ն Մ.Ռ. – Ապարոյականության թեման Գ. Զոհրապի նովելներում.....	186
--	-----

ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ա ս ա տ ր յ ա ն Ա.Գ. – Տիգրան Զուխաճյանի «Արիֆի խորամանկությունը» կոմիկական օպերայի երաժշտական ոճի որոշ առանձնահատկու- թյունների մասին.....	196
---	-----

Մ ի ր գ ա խ ա ն յ ա ն Ռ.Կ. – Հայրենիք-Միություն մշակութային կապերը 1966-1990 թվականներին.....	209
--	-----

Հ ա ր ո թ յ ու յ ա ն Ս.Վ. – Մարմաշենի կաթողիկե եկեղեցու արտաքին հարդարանքը.....	219
--	-----

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Խ ու դ ա վ ե ր դ յ ա ն Ա.Յու. – Բրոնզի դարաշրջանում Շիրակի դաշտա- վայրի բնակչության հնէաժողովրդագրությունը և կենսակերպի որոշ առանձնահատկությունների վերականգնումը.....	223
--	-----

ՀԻՇԱՐԺԱՆ ՏԱՐԵԹՎԵՐ

Ս ա ր ո խ ա ն յ ա ն Ն.Բ. – Նշանակալի փուլ Հայաստանի պատմու- թյան մեջ.....	236
--	-----

Ա վ ա գ յ ա ն Ք.Ռ. – Արևմտական Միերան Սվազյանը Ռուսաստանի մասին.....	248
---	-----

ԲԱՆԱՎԵՃ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Ս վ ա գ յ ա ն Հ.Ս. – «Աղվանք» տեղանվան բովանդակային փոփոխություն- ները և գործածության ոլորտները.....	258
---	-----

ՄԵՐ ՀՈԲԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Գ ր ի գ ո ր յ ա ն Ա.Պ. – Դասական դրամատուրգի ծննդյան 80-ամյակը.....	268
---	-----

ԳՐԱԽՈՍԱԿԱՆՆԵՐ

Ս վ ա գ լ յ ա ն Վ.Գ. – Յակոբ Զոլաքեան, Անտիոքի մերձակայ Ռուճի հովիտի հայերը (պատմա-ազգագրական ուսումնասիրություն).....	271
---	-----

Ա վ ա գ յ ա ն Ա.Վ. – Արթուր Հակոբյան, Երվանդ Քոչարի գրաֆիկան.....	275
---	-----

Գ ե դ ա մ յ ա ն Գ.Մ. – Կլիմենտ Հարությունյան, Հայ ռազմիկների մասնակցությունը Խորհրդա-ֆիննական պատերազմին (30.11.1939-13.03.1940).....	277
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЯ И ПОЛИТОЛОГИЯ

Степанян Г.С. – Бакинские армяне и героическая Сасунская битва 1904 г.	3
Акопян В.А. – Позиция “спецификов” в отношении татаро-армянских погромов (1905-1906 гг.).....	10
Хачатурян А.В. - Из истории дипломатических отношений между РА и ФРГ.....	16
Хачатрян Г.Г. – Социально-образовательная ценностная ориентация как фактор преобразования общества.....	28
Киракосян Г.Л. – Численность школ и учащихся в Восточной Армении в 80-90-х гг. XIX в.	37
Саргсян С.Т. – Национально-освободительная борьба армянского народа 1885-1908 гг. в оценке Артака Дарбиняна.....	46
Саакян А.Г. – Административно-демографическое описание казы Акн (конец XIX – начало XX вв.).....	57
Манукян О.Д. – Церковные отцы Каппадокии против арианства и позиция армянской церкви.....	63
Егизарян А.С. – Походы Хабиба ибн Масламы и Салмана ибн Рабии в Армению и закавказские страны.....	68
Варданян Н.В. – Критерии исследования политической ориентации.....	78

ФИЛОСОФИЯ И ПРАВО

Давтян Г.С. – Урегулирование вопросов гражданства детей законодательством СССР и РА.....	86
Гюрджян А.С. – Фактор знаний в развитии общества.....	93
Аветисян К.М. – Естественнoисторические основы права.....	98

ГЕОГРАФИЯ

Нуриджаниян Г.Г. – Факторы, воздействующие на региональную организацию рекреационных систем.....	103
--	-----

ЯЗЫКОЗНАНИЕ И ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

Казарян А.З. – Семантическое поле фразеологизмов с компонентом “голова”, выражающих умственные способности человека.....	108
Айрапетян Н.Л. – Проблемы сопоставления систем русского и армянского языков (морфология) в аспекте обучения русской орфографии.....	121
Глджян А.М. – Филологическое уточнение.....	128

Амбарцумян В.Г. – К вопросу о взаимоотношении грекофиль- ского и латинотипного вариантов армянского литературно- языка.....	го 136
Шагинян А.Л. – Некоторые особенности глагольной системы английского языка при переводе с армянского языка на английский.....	150
Бекарян А.А. – Армянский лавровый венец Джорджу Г. Байрону.....	156
Мкртчян А.П. – Проза начального периода творчества Шагинян.....	М. 169
Карпетян Л.О. – Армянская детская и юношеская литература в последние десятилетия XIX – начале XX вв.....	178
Шолинян М.Р. – Имморализм в новеллах Г. Зограба.....	186

КУЛЬТУРА И ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

Асатрян А.Г. – О некоторых особенностях музыкального стиля комической оперы “ Тиграна Чухаджяна Хитрость Арифа“	196
Мирзаханян Р.К. - Культурные связи родина-диаспора в 1966-1990 годы.....	209
Арутюнян С.В. – Внешнее убранство центральной церкви Мармашенского монастырского комплекса.....	219

АРХЕОЛОГИЯ И ЭТНОГРАФИЯ

Худавердян А.Ю. – Палеодемография и реконструкция некоторых особенностей образа жизни населения Ширакской равнины в эпоху бронзы.....	223
--	-----

ЗНАМЕНАТЕЛЬНЫЕ ДАТЫ

Саруханян Н.Б. – Знаменательный этап в истории Армении.....	236
Авакян К.Р. – Западник Мигран Свазян о России.....	248

ДИСКУССИИ И ОБСУЖДЕНИЯ

Свазян Г.С. – О смысловых изменениях топонима “Алуанк“ и сферах его употребления.....	258
--	-----

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Григорян А.П. – 80-летие со дня рождения классического драматурга.....	268
--	-----

РЕЦЕНЗИИ

Свазлян В.Г. – Акоп Чолакян, Армяне долины Ручи в окрестностях Антиохии (историко-этнографическое исследование).....	271
Авакян А.В. – Артур Акопян, Гафика Ерванда Кочара.....	275
Гегамян Г.М. – Климент Арутюнян, Участие воинов-армян в советско-финской войне (30.11.1939 - 3.03.1940).....	277

CONTENTS

HISTORY AND POLITOLOGY

Stepanyan G.S. – Armenians of Baku and the 1904 Sasoon Heroic Battle.....	3
Насобян V.A. – Position of “Specifics” in Respect to Tatar-Armenian Pogroms (1905-1906).....	10
Khachatryan A.V. – From the History of Diplomatic Relations between RA and FRG.....	16
Khachatryan H.G. – Social -Educational System of Values as a Factor of Transformation of Society.....	28
Kirakosyan G.L. – Number of Schools and Pupils in Eastern Armenia in the 80s-90s of the 19th Century.....	37
Sargsyan S.T. – National-Liberation Struggle of the Armenian People in 1885-1908 in Artak Darbinyan’s Estimation.....	46
Sahakyan A.G. – Administrative-Demographic Description of Akn Kaza (the end of the 19th cent. – the beginning of the 20th cent.).....	57
Manukyan H.D – Cappadocian Fathers against Arianity and the Position of Armenian Church.....	63
Yeghiazaryan A.S. – Habib ibn Maslama’s and Salman ibn Rabia’s Campaigns to Armenia and Transcaucasian Countries.....	68
Vardanyan N.V. – Criteria of Investigation of Political Orientation.....	78

PHILOSOPHY AND LAW

Davtyan G.S. – Regulation of Questions Concerning Children’s Citizenship by the USSR and RA Legislation.....	86
Gyurjyan A.S. – Knowledge Factor in the Development of Society.....	93
Avetisyan K.M. – On Natural-Historical Bases of Law.....	98

GEOGRAPHY

- Nurijanyan G.G. – Factors Influencing Regional Organizations of Recreational Systems.....103

LINGUISTICS AND LITERARY CRITICISM

- Ghazaryan H.Z. – Semantic Field of Phraseologisms with the Component “Head” Expressing Man’s Mental Abilities.....108
- Hayrapetyan N.L. – Problems of Comparison of Russian and Armenian Systems (Morphology) in the Aspect of Instruction of Russian Spelling.....121
- Gljyan A.M. – Philological Definition.....128
- Hambartsumyan V.G. – To the Question of Relation of Graecophil and Latinotype Variants of the Literary Armenian Language.....136
- Shahinyan A.L. – Some Peculiarities of English Verbal System in Translating from Armenian into English.....150
- Bekaryan A.A. – Armenian Laurel Wreath to George G. Byron.....156
- Mkrtchyan A.P. – Prose of the Initial Stage of M.Shahinyan’s Creative Work.....169
- Karapetyan L.H. – Armenian Literature for Children and Youth in the Last Decades of the 19th cent. and at the Beginning of the 20th cent.178
- Sholinian M.R. – Immoralism in G.Zohrab’s Novels.....186

CULTUR AND ART CRITICISM

- Asatryan A.G. – On Some Peculiarities of Musical Style of Tigran Chukhajyan’s Comic Opera “Arif’s Slyness”.....196
- Mirzakhanyan R.K. – Cultural Relations of Motherland and the Diaspora in 1966-1990.....209
- Harutyunyan S.V. – External Decoration of Central Church of Marmashen Monasterial Complex.....219

ARCHAEOLOGY AND ETHNOGRAPHY

- Khudaverdyan A.Yu. – Paleodemography and Reconstruction of Some Peculiarities of Life Mode of Shirak Plain Population in the Bronze Age....223

MEMORABLE DATES

- Sarukhanyan N.B. – Memorable Stage in the History of Armenia.....236
- Avakyan K.R. – Westerner Mihran Svazlyan about Russia.....248

DEBATES AND DISCUSSIONS

- Svazyan H.S. – On Semantic Changes of the Toponym “Aghvank” and Spheres of Use.....258

OUR JUBILEES

- Grigoryan A.P. – The 80th Birth Anniversary of Classical Playwright.....268

BOOK REVIEWS

S v a z l y a n V.G. – Hacob Cholakyan, Armenians of Rutch Valley Near Antioch (historical-ethnographic research).....	271
A v a k y a n A.V. – Arthur Hacobyan, Yervand Kochar's Drawing.....	275
G e g h a m y a n G.M. – Kliment Harutyunyan, Participation of Armenian Soldiers in the Soviet-Finnish War (30.11.1939 – 13.03.1940).....	277

Համակարգչային շարվածք և ձևավորում՝ Մարտիրոսյան Թ. Բ.

Компьютерная верстка и дизайн – Мартиросян Т.Б.

Ստորագրված է տպագրության 3.Х.2008 թ.:

Տպագրական 17,5 մամուլ: Տպաքանակը՝ 200:

ՀՀ ԳԱԱ տպարան, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող.24:

Խմբագրության հասցեն՝ 375019, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող.24-գ:Հեռ.՝ 564180, 581902:

E-mail: lraber@sci.am

Подписано к печати 3.Х.2008 г.

17,5 печатных листов. Тираж-200.Типография НАН РА,

Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24

Адрес редакции: 375019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24 г., телр. 564180,581902

E-mail: lraber@sci.am